

JUBILEUM PROFESORA JÁNA HARČÁRA

Robert IŠTOK

Koncom februára roku 2003 si pracovníci Katedry geografie a regionálneho rozvoja Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity pripomenuli životné jubileum svojho kolegu, významného slovenského geomorfológa a odborníka na kvartérnu geológiu, prof. RNDr. Jána Harčára, CSc. Toto jubileum je vďačnou príležitosťou, aby sme si pripomenuli jeho život, dielo, ako aj jeho vedecký prínos.

ŽIVOTOPIS A KVALIFIKAČNÝ RAST

Ján Harčár sa narodil 23. februára 1933 v Záborskom pri Prešove. Tu, v prostredí úpätia Slanských vrchov, sa formoval jeho vzťah k živej i neživej prírode.

Po ukončení základného vzdelania v rodisku navštevoval v rokoch 1947 až 1953 prešovské gymnázium, ktoré bolo známe vysokou úrovňou vzdelávania, na ktorom zmaturoval. Pri výbere vysokoškolského štúdia rozhodli jeho záujmy o geológiu. Preto študoval na Fakulte geologicko-geografických vied Univerzity Komenského v Bratislave, kde v roku 1958 promoval v odbore geológia - základný výskum. Pod vedením školiťa RNDr. Jána Bystrického, DrSc. jubilant vypracoval diplomovú prácu na tému *Geologické pomery skupiny Stoh - Rozsutec v Malej Fatre*. Oponentmi diplomovej práce boli prof. RNDr. Augustín Gorek, DrSc. a prof. RNDr. Ján Šajgalík, DrSc.

Ján Harčár sa po ukončení vysokoškolského štúdia usadil v Bratislave. Zamestnal sa na Geologickom ústave Dionýza Štúra, kde pôsobil ako vedecký pracovník. Venoval sa tu geologickému výskumu a mapovaniu v teréne. V roku 1967 sa vrátil na východné Slovensko, do rodného Šariša. V Prešove pôsobil až do roku 1978 ako vedecký pracovník Kabinetu pre výskum krajiny pri Katedre geografie Pedagogickej fakulty v Prešove Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Svojou tvorivou prácou výrazne prispel k rozvíjaniu hlavnej úlohy tohto pracoviska - zintenzívniť geografický výskum na východnom Slovensku. Jeho prínos je zrejmy najmä vo výskume kvartérnej geológie a geomorfológie viacerých orografických celkov v tomto regióne. Úzke prepojenie kabinetu s katedrou geografie sa odrazilo aj v pedagogickom pôsobení jubilanta, ktoré sa premietlo do jeho odborného gestorstva v rámci terénnych praxí a exkurzií študentov učiteľského štúdia geografie. Je nesporné, že Ján Harčár výsledkami svojho vedeckého výskumu výrazne prispel k vysokej úrovni pracoviska, na ktorom pôsobil.

V roku 1978 prijal ponuku z Geografického ústavu Slovenskej akadémie vied na sformovanie a riadenie jeho detašovaného pracoviska – Laboratórium pre goevedný výskum krajiny v Košiciach. Tu sa mu podarilo vytvoriť schopný odborný kolektív, ktorého členmi boli prevažne mladí pracovníci, absolventi štúdia geografie na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského. Pod vedením jubilanta sa výskum detašovaného pracoviska zameriaval v rámci spoločenskej objednávky najmä na fyzickogeografickú problematiku Východoslovenskej nížiny.

Po zrušení detašovaného pracoviska Geografického ústavu SAV v Košiciach sa v roku 1991 Ján Harčár vrátil pôsobiť na Katedru geografie Pedagogickej fakulty UPJŠ (v súčasnosti Katedra geografie a regionálneho rozvoja Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity), kde pracuje dodnes. Zastával tu najprv funkciu vedúceho vedeckého pracovníka, neskôr prešiel na učiteľské miesto. V rokoch 1994 až 1997 zastával funkciu vedúceho katedry. Pôsobil vo viacerých grémiách na fakulte i univerzite.

Na ceste k vedecko-pedagogickej hodnosti univerzitného profesora čakalo jubilanta niekoľko dôležitých míľnikov. V roku 1968 získal na základe úspešnej obhajoby rigorózne práce na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave titul doktora prírodných vied (RNDr.). Témou rigorózne práce bola *Geológia kvartéru Hronskej pahorkatiny*, ktorej školiteľom bol prof. RNDr. Ján Šajgalík, DrSc. O osem rokov neskôr na tom istom pracovisku obhájil dizertačnú kandidátsku prácu *Hronská pahorkatina a dolina Žitavy (kvartér a morfológia)* a dosiahol vedeckú hodnosť kandidáta vied (CSc.). Školiteľom bol prof. RNDr. Ján Šajgalík, DrSc. a oponentmi boli prof. RNDr. Rudolf Ondrášik, DrSc. a RNDr. Imrich Vaškovič, DrSc.

Jubilant sa v roku 1994 habilitoval na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave v odbore geológia. Habilitačnú prácu v podobe súboru prác s komentárom na tému *Kvartérno-geologický a geomorfologický výskum vybraných geomorfologických celkov Západných Karpát* a habilitačné konanie posudzovali prof. RNDr. Jaromír Demek, DrSc., prof. RNDr. Michal Zátka, CSc. a RNDr. Vladimír Baňacký, CSc. O päť rokov neskôr predstavil Ján Harčár výsledky svojho bádania v rámci inauguračnej prednášky s témou *Odraz geologickej stavby vonkajšieho flyšového pásma Karpát v reliéfe Nízkych Beskýd* na Fakulte baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií Technickej univerzity v Košiciach. Oponentmi boli prof. dr. hab. Leszek Starkel, doc. RNDr. Jozef Kvitkovič, DrSc. a prof. RNDr. Stanislav Jacko, CSc. Na základe úspešného inauguračného konania, ktoré posudzovala vymenúvacia komisia v zložení prof. RNDr. František Zábranský, CSc. (predseda), RNDr. Pavol Grecula, DrSc., doc. RNDr. Jozef Jakál, DrSc. a doc. RNDr. Dionýz Vass, DrSc. získal jubilant vedecko-pedagogický titul univerzitného profesora v odbore banská geológia a geologický prieskum.

PEDAGOGICKÁ ČINNOSŤ

Pedagogická a edukačná činnosť jubilanta sa zameriavala a zameriava na predmety a aktivity naviazané na jeho vedeckovýskumné zameranie. V prvých rokoch svojo pôsobenia na katedre sa výrazne podieľal na organizácii a odbornej náplni terénnych praxí a exkurzií, ktoré boli súčasťou učebného plánu učiteľského štúdia geografie. Svojimi terénnymi znalosťami, vzťahujúcimi sa na konkrétne územia, výrazne prispel k vysokej odbornej úrovni týchto edukačných foriem a k formovaniu fyzickogeografických znalostí budúcich učiteľov geografie. Terénnych praxí a exkurzií sa zúčastňoval aj po svojom odchode na detašované pracovisko Geografického ústavu SAV v Košiciach.

Po svojom návrate do Prešova v roku 1991 sa začal podieľať aj na prednáškach, cvičeniach a seminároch, a to pre študentov učiteľského štúdia geografie a biológie. Dodnes prednáša a vedie cvičenia z disciplín geológia a litogeografia (pre študentov geografie a ekológie) a geológia a paleontológia, resp. mineralógia a petrografia (pre študentov biológie). Aj v súčasnosti odborne gesturuje terénne praxe z geológie a litogeografie (pre študentov geografie) a z geológie a paleontológie (pre študentov biológie). Okrem toho druhý akademický rok prednáša aj disciplínu geomorfológia a morfogeografia. Počas svojho pô-

sobenia na katedre viedol viaceré úspešne obhájené diplomové práce, zamerané na geomorfologickú problematiku, ako aj práce v rámci ŠVOUČ.

Ján Harčár je v návaznosti na svoje pedagogické aktivity členom komisie pre štátne skúšky v odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov, špecializácia geografia a komisie pre štátne skúšky v odbore manažment, špecializácia manažment verejnej správy a regiónov. Okrem toho je členom komisie pre rigorózne skúšky v odbore didaktika geografie. Je členom spoločnej odborovej komisie a školiteľom doktorandského štúdia v odbore 13-01-9 fyzická geografia a geoekológia. V súčasnosti školí jednu doktorandku.

Jubilant sa podieľal aj na výchove talentovanej mládeže v odbore geografia v rámci geografickej olympiády študentov stredných škôl. Pôsobil ako člen krajskej komisie geografickej olympiády na východnom Slovensku a aktívne sa zúčastňoval organizácie a odborného zabezpečenia krajských kôl tejto súťaže.

VEDECKOVÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

Vedeckovýskumná a publikačná aktivita jubilanta nadobudla počas viac ako štyridsať rokov praxe úctyhodný rozsah. Nejde iba o počet publikovaných prác, ale najmä o ich význam pre rozvoj slovenskej geomorfológie a kvartérnej geológie, na ktoré sa v priebehu svojho vedeckovýskumného pôsobenia prioritne zameriaval. Ján Harčár sa výrazne podieľal na geologickom a geomorfologickom výskume viacerých geomorfologických celkov Slovenska. Počas svojho pôsobenia v Bratislave to boli najmä Podunajská nížina, Podunajská pahorkatina (Žitavská pahorkatina a Hronská pahorkatina), po návrate na východné Slovensko Šarišská vrchovina, Pieniny a Nízke Beskydy. Jeho vedeckovýskumná práca sa bezprostredne opiera o terénny výskum v spomínaných regiónoch a lokalitách. Na jeho základe skonštruoval množstvo geologických a geomorfologických máp, expertíz a analýz, ktoré sú súčasťou množstva správ z riešených úloh, ale aj publikácií v podobe monografií, vedeckých a odborných prác. Viaceré z nich sú prínosom nielen z hľadiska geologického, geomorfologického, resp. komplexného fyzickogeografického výskumu konkrétnych území, ale aj z metodického aspektu.

Jubilant je autorom a spoluautorom štyroch monografií, viac ako 40 vedeckých prác, publikovaných doma i v zahraničí, okolo 25 odborných prác a množstva nepublikovaných správ z riešených výskumných úloh. Jeho vedecká erudícia sa odrazila vo viac ako stopäťdesiatich citáciách v domácej i zahraničnej odbornej literatúre. Za najvýznamnejšie z nich možno pokladať monografie *Šarišská vrchovina. Fyzickogeografická charakteristika* a *Reliéf Nízkych Beskyd*, ktorá sa skladá z dvoch častí - *Povodie Tople* a *Povodie Ondavy*. Najmä druhá monografia predstavuje nielen významný prínos pre poznanie reliéfu východného Slovenska, ale tiež výrazne ovplyvnila metodológiu geomorfologického mapovania flyšových oblastí.

Ján Harčár sa v rámci svojej vedeckovýskumnej činnosti podieľal na riešení viacerých úloh štátneho výskumu, grantových projektov VEGA a inštitucionálnych projektov, a to nielen ako spoluriešiteľ, ale aj ako ich vedúci. V súčasnosti je spoluriešiteľom grantového projektu VEGA č. 1/036/03 *Analýza abiokomplexov Beskydského predhoria*. Jeho vedeckovýskumné výsledky sú vysoko oceňované aj v zahraničí, o čom svedčí jeho účasť na projektoch, koordinovaných zahraničnými vedeckými pracoviskami. Je spoluriešiteľom medzinárodného grantového projektu č. 1P 108 085 05 *Prví roľníci a pastieri v Karpatoch*, ktorý koordinuje Poľská akadémia vied v Krakove a tiež spoluriešiteľom grantového pro-

jektu č. 1H 01H 017 19 *Staroroľnícke skupiny na východnom Slovensku. Transkarpatské kultúrne kontakty, organizácia prostredia*, koordinovanom Archeologickým ústavom Jagellovskej univerzity v Krakove.

Zahraničné študijné pobyty výrazne prispeli k vedeckej erudícii jubilanta a zároveň boli prejavom ocenenia výsledkov jeho výskumu. Absolvoval zahraničné stáže na univerzitných a vedeckých pracoviskách vo Varšave, Krakove, Dukle a Toruni (Poľsko), v Bukurešti a Kluži (Rumunsko), Moskve (Rusko), Debrecíne (Maďarsko) a Ulanbátare (Mongolsko). Od roku 1996 je spolupracovníkom Komisie prehistórie Karpát pri Poľskej akadémii vied v Krakove.

EXPERTÍZNA A ORGANIZÁTORSKÁ ČINNOSŤ

Jubilant sa významne angažoval aj v oblasti expertíz a organizovania vedeckovýskumnej činnosti a konferencií. V rokoch 1978 až 1991 viedol detašované pracovisko Geografického ústavu SAV v Košiciach. Aj počas svojho pôsobenia na vysokej škole zastával viaceré funkcie. V rokoch 1994 až 1997 vykonával funkciu vedúceho katedry geografie a geoekológie, pričom v tomto období výrazne zaktivoval vedeckovýskumné a publikačné aktivity jej pracovníkov a tiež inicioval spoluprácu z geografickými pracoviskami na Slovensku i v zahraničí. Okrem toho pôsobil dlhoročne (v rokoch 1994 až 2003) ako člen akademického senátu fakulty. V roku 2000 bol ustanovený za člena Vedeckej rady Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity a za člena Vedeckej rady Prešovskej univerzity. V súčasnosti je čestným členom Vedeckej rady FHPV PU v Prešove.

Ján Harčár pôsobil v rokoch 1995 až 2002 ako člen pracovnej skupiny pre geografiu Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády Slovenskej republiky. V období rokov 1995 až 1998 bol členom komisie grantovej agentúry VEGA č. 2 pre vedy o Zemi a vesmíre. Okrem toho pôsobil ako člen habilitačnej a inauguračnej komisie na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, člen habilitačnej komisie na Fakulte BERG Technickej univerzity v Košiciach. Od roku 2003 je členom akreditačnej subkomisie pre vedy o zemi a vesmíre pri Akreditačnej komisii SAV. Je garantom a školiteľom doktorandského štúdia v odbore 13-01-9 fyzická geografia a geoekológia.

Jubilant je dlhoročným členom Slovenskej geografickej spoločnosti pri SAV, v rámci ktorej zastával viacero funkcií. V rokoch 1994 až 1998 bol predsedom Východoslovenskej pobočky SGS a členom Ústredného výboru SGS a členom Slovenskej geografickej rady. V súčasnosti je členom redakčnej rady Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Prešovensis, Folia Geographica, redakčnej rady Geografických prác na FHPV PU v Prešove a redakčnej rady Prac geograficznych na Geografickom ústave Jagellovskej univerzity v Krakove.

Cesta jubilanta životom, v ktorom dosiahol množstvo úspechov aj vo svojom povolání, nebola jednoduchá. Pre svojich spolupracovníkov je vzorom v prístupe k vedeckému výskumu. V dominantnej miere sa opieral o terénne výskumné metódy, ktoré boli späté s množstvom hodín a dní, ktoré prežil priamo v prírode. Jeho geomorfologické mapy sú svedectvom jeho precízneho prístupu k výskumu a predstavujú originálne svedectvo o geomorfologickej a geologickej štruktúre skúmaných území.

Prof. RNDr. Ján Harčár, CSc. sa dožil svojho sedemdesiatročného jubilea v telesnej i duševnej sviežosti. Jeho životný entuziazmus môže slúžiť príkladom pre kolegov na katedre i fakulte. Popri náročnej vedeckej i pedagogickej práci sa naplno zaujíma o život na

svojom pracovisku, ako aj o radosti i starosti svojich kolegov. Jubilantovi želáme aby si aj v ďalších rokoch uchoval pevné zdravie, radosť zo života, sviežosť a energiu, ale najmä vnútorný pocit spokojnosti v kruhu svojej rodiny i kolegov.

Add multos annos!

VEDECKÉ MONOGRAFIE VYDANÉ V DOMÁCIH VYDAVATELSTVÁCH

1. HARČÁR, J., 1972: Šarišská vrchovina. Fyzickogeografická charakteristika. In: Geografické práce III, 1-2, SPN, Bratislava. 192 s.
2. HARČÁR, J., SCHMIDT, Z., 1985: Geológia spraší Hronskej pahorkatiny. In: Západné Karpaty, sér. geológia 10, Geol. ústav D. Štúra, Bratislava, s.109-172
3. HARČÁR, J., PRIECHODSKÁ, Z., 1988: Vysvetlivky ku geologickej mape SV časti Podunajskej nížiny. In: Geologický ústav D. Štúra. Bratislava. 114 s.
4. HARČÁR, J., 1995: Reliéf Nízkych Beskýd, časť A. Povodie Tople, časť B. Povodie Ondavy. In: Geographia Slovaca 8. Bratislava. 96 s. + 2 mapy

Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách

1. HARČÁR, J., KAMINSKÁ, E., KOZŁOWSKI, J., NOWAK, M., PAWLIKOWSKI, M., VIZDAL, M. 1997: Lithic raw materials from the Slanské Mt., Eastern Slovakia. Acta Archaeologica Carpathica, Tom XXXIII, 1995-96. Krakow, s. 5-23.
2. HARČÁR, J., 1997: The East Slovakian Lowland: General Physical and Geographical characteristics. p. p. 7 – 14. In: Kozłowski K.G., 1997: The Early Linear Pottery culture in Eastern Slovakia. Prace Komisji Prehistorii Karpat, Tom I, Kraków, 282 s.
3. HARČÁR, J., 2001: Physicogeographical Characteristic of the Brestov area Slovakia. In: Machnik, J. (ed.): Archeology and Natural background of the Lower Beskid Mts., Carpathians. Tom II, Part I. Prace Komisji Prehistorii Karpat. PAU, Kraków, s. 23-25.
4. HARČÁR, J., 2001: Nature conditions of the Slovak part of the Lower Beskid Mts. Position and Morphological Characteristics. In: Machnik, J. (ed.): Archeology and Natural background of the Lower Beskid Mts., Carpathians Tom II, Part I. Prace Komisji Prehistorii Karpat. PAU, Kraków, s. 93-102.

Kapitoly vo vedeckých monografiách

1. KARNIŠ, J., KOŠTALIK, J., HARČÁR, J., KANDOVÁ, E., 1970: Prehľad literatúry (s. 11-15). In: Karniš, J. a kol.: Peniny. Fyzickogeografická charakteristika. In: Geografické práce 1/2, SPN, Bratislava. 136 s.
2. HARČÁR, J., 1970: Geologická stavba Penín. (s. 17-27). In: Karniš, J. a kol.: Peniny. Fyzickogeografická charakteristika. In: Geografické práce 1/2, SPN, Bratislava. 136 s.
3. HARČÁR, J., 1970: Vodstvo. (s. 67-72). In: Karniš, J. a kol.: Peniny. Fyzickogeografická charakteristika. In: Geografické práce 1/2, SPN, Bratislava. 136 s.
4. HARČÁR, J., 1975: Prírodné pomery. (s. 13-29). In: Kolektív autorov: Dejiny Bardejova. Východoslovenské vydavateľstvo. Košice, 521 s.
5. HARČÁR, J., 1977, 1978: Fyzickogeografická charakteristika 320 obcí v oblasti Ondavskej vrchoviny. In: KROPILÁK, M., (ed.) Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, diel I., II., III. Veda, Bratislava.

6. VAŠKOVSKÝ, I., VAŠKOVSKÁ, E., HARČÁR, J., 1982: Stará dolina Žitavy, (s. 37-39). In: Vaškovský, I. a kol: Vysvetlivky ku geologickej mape JV časti Podunajskej nížiny. Geologický ústav D. Štúra, Bratislava. 115 s.
7. VAŠKOVSKÝ, I., VAŠKOVSKÁ, E., HARČÁR, J., 1982: Pohronska pahorkatina. (s. 39-40). In: Vaškovský, I. a kol: Vysvetlivky ku geologickej mape JV časti Podunajskej nížiny. Geologický ústav D. Štúra, Bratislava. 115 s.
8. HARČÁR, J., PRIECHODSKÁ, Z., 1988: Regionálna geologická mapa SV časti Podunajskej nížiny. In: Geologický ústav D. Štúra, Bratislava.
9. HARČÁR, J., PRIECHODSKÁ, Z., 1988: Mapa ložísk a prognóz nerastných surovín Podunajskej nížiny - SV časť. In: Geologický ústav D. Štúra, Bratislava.
10. HARČÁR, J., 1992: Prírodné pomery. (s. 7-16). In: Kolektív autorov: Dejiny Vranova nad Topľou, Východoslovenské vydavateľstvo Košice, 188 s.
11. HARČÁR, J., 1995: Nízke Beskydy - povodie Ondavy. Geomorfologická mapa 1:50 000. In: Geografický ústav SAV, Bratislava.
12. HARČÁR, J., 1995: Nízke Beskydy - povodie Tople. Geomorfologická mapa 1:50 000. In: Geografický ústav SAV, Bratislava.
13. HARČÁR, J., 1997: Kvartér. (s. 118-123). In: Polák, M., et al.: Vysvetlivky ku geologickej mape Braniska a Čiernej hory 1:50 000. Vydavateľstvo D. Štúra, Bratislava, 201 s.
14. HARČÁR, J., 1997: Kvartér. In: Polák, M., Jacko, s., et al.: Geologická mapa Braniska a Čiernej hory. Geologická služba SR - Bratislava.
15. HARČÁR, J., 1998: Zlatobanský stratovulkán a jeho okolie. (s. 44-49). In: Harčár, J., Kandráčová, V., Matlovič, R., Michaeli, E., 1998: Geografické exkurzie. Prešov, prešovský okres, Prešovský kraj. Prešov, 195 strán.
16. HARČÁR, J., 1999: Pomery geografické a geoekologické. (s. 10-11). In: Kolektív autorov, 1999: Veľký Šariš – mesto a hrad. Veľký Šariš, 166 s.

Vedecké práce v zahraničných nekarentovaných časopisoch

1. HARČÁR, J., 1971: Spraše v okolí Svodína na Hronskej pahorkatine. In: Časopis pro mineralogii a geologii 16/3, Praha, s. 263-274
2. HARČÁR, J., 1983: Tectonic influences on paleohydrography of Žitava river on Danube lowland. In: Studia Geomorphologica Carpatho-Balcanica. Vol. XV. Kraków, s. 15-25
3. HARČÁR, J., 1993: The relation of Landslides to the Structure and Morphology of the Nízke Beskydy Mts. In: Acta Geographica Debrecina Tom XXX-XXXI, Debrecen, s. 47-5
4. HARČÁR, J., 2002: The role of Neotectonics in the formation of the Nízke Beskydy Mts. Acta Universitatis Nicolai Copernici. Geografia XXXII, Zeszyt 109. Toruń, s. 69-77.

Vedecké práce v domácich nekarentovaných časopisoch

1. HARČÁR, J., 1963: Niektoré poznatky o geologicko - morfológickom vývoji územia východne od Hurbanova v období kvartéru. In: Geolog. práce, zošit 64, Bratislava, s. 97-101
2. BAŇACKÝ, V., HARČÁR, J., SABOL, A., 1965: Neue Kenntnisse über den einfluss der Tektonischen bewegungen auf die Quartäre entwicklung der Slowakischen niederungen. In: Geol. práce, Zprávy 36, Bratislava, s. 63-73
3. HARČÁR, J., SCHMIDT, Z., 1965: Kvartér v okolí Strekova na Hronskej pahorkatine. In: Geolog. práce, zošit 34, Bratislava, s. 143-152

4. HARČÁR, J., 1975: Podiel tektoniky na kvartérno-geologickom a morfológickom vývoji Pohronskej pahorkatiny a doliny Žitavy. In: Geograf. čas. 27/1, Bratislava, s. 25-29
5. HARČÁR, J., 1976: Zosuny po obvode brachysynklinálnej štruktúry Kašielika v Nízkych Beskydách. In: Geograf. čas. 28/4, Bratislava, s. 323-334
6. HARČÁR, J., 1978: Zosuny v Nízkych Beskydách ich vzťah ku geologickej stavbe a morfológii. In: Geograf. čas. 30/1, Bratislava, s. 57-74
7. HARČÁR, J., 1981: Stručná charakteristika terás Žitavy v Podunajskej nížine. In: Geogr. čas., roč. 33, č. 1, Bratislava, s. 72-90
8. HARČÁR, J., 1986: Abrázia po obvode vodnej nádrže Domaša v Nízkych Beskydách. Geograf. čas. 38/4. Bratislava, s. 322-341.
9. HARČÁR, J., TRÁVNÍČEK, D., 1992: Genéza a vývoj svahových pohybov v Novej Kelči v Nízkych beskydách. In: Geogr. časopis roč. 44, č. 3. Bratislava, s. 259-272
10. JAKÁL, J., FERANEC, J., HARČÁR, J., LACIKA, J., URBÁNEK, J., 1992: Využitie radarových záznamov v geomorfológii. In: Minerália Slovaca, 24, č. 3-4. Alfa Bratislava, s. 257-269
11. HARČÁR, J., KRIPPEL, E., 1994: K morfogéníze gravitačných svahových deformácií vo Vihorlate (na základe palynologického datovania). In: Geografický čas, roč. 46, č. 3. Bratislava, s. 283-290
12. HARČÁR, J., 1997: Zmeny reliéfu a hydrografie v dolnom povodí Žitavy v kvartéri. Geographia Slovaca, 12, Bratislava, s. 45-49.
13. HARČÁR, J., 1978: Fyzicko-geografická charakteristika východného Slovenska. In: Acta botanica slov. Acad. Sci. Séria A, 4, Bratislava, s. 28-34.
14. HARČÁR, J., 2001: Podiel endogénnych a exogénnych procesov na formovaní georeliéfu Nízkych Beskyd. Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Prešovensis. Prírodné vedy XXXV, Folia Geographica 4. Prešov, s. 55-66.
15. DZUROVČÍN, L., HARČÁR, J., 2002: Vznik a paleogeografický vývoj východoslovenských vonkajších Karpát. Acta facult. Stud. Humanitatis et Naturae Univ. Prešovensis. Prírodné vedy XXXVIII, Folia Geographica 6. Prešov, s. 232-245.

Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch (nekonferečných)

1. HARČÁR, J., 1983: Morfológia a kvartér SZ časti Raslavickej brázdy. In: Zborník Pedag. fakulty v Prešove, Prírodné vedy. Roč. XX., zv. I, SPN Bratislava, s. 281-298.
2. HARČÁR, J., 1983: Zosuny v Nízkych Beskydách, ich vzťah ku geologickej stavbe a morfológii (povodie Ondavy). In: Zborník Východoslovenského múzea v Košiciach XXIV, Prírodné vedy, s. 322-341.
3. HARČÁR, J., 1987: Stručná charakteristika reliéfu Nízkych Beskyd v povodí Ondavy In: Zborník Pedag. fakulty UPJŠ v Prešove, roč. XXII., zv. I. Prírodné vedy, SPN Bratislava, s. 205-227.
4. HARČÁR, J., NOVODOMEČ, R., 1991: Geomorfológia okresu Prešov. In: Zborník Pedag. fakulty UPJŠ v Prešove, roč. XXIII., zv. I. Prírodné vedy, Prešov, s. 7-30.
5. HARČÁR, J., 1995: Stručná charakteristika reliéfu ŠPR Stuzica v Bukovských vrchoch. In: Zborník PdF, Prírodné vedy XXV. Prešov, s. 103-113.
6. HARČÁR, J., 1998 : Genéza a vek svahových deformácií v doline Regetovskej vody v Busove. Acta Facultatis studiorum Human. et. Natuare. UP. Prírodné vedy, roč. XXX. Folia Geographica 2, Prešov, s. 327 – 335.
7. HARČÁR, J., 1998 : Pozícia Nízkych Beskyd v morfoštruktúrnom pláne slovenských Karpát. Acta Facultatis studiorum Human. et. Natuare. UP. Prírodné vedy, roč. XXIX. Folia Geographica 1, Prešov, s. 113-125.

8. VIZDAL, M., HARČÁR, J., KACZANOWSKA, M., KAMINSKÁ, E., KOZŁOWSKI, J., NOWAK, M., PAWLIKOWSKI, M., SOBCZYK, K., 1996: Prieskum doliny strednej Tople. Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v r. 1996. Archeologický ústav SAV, Nitra, s. 179-181, 307-309.

Príspevky na domácich vedeckých konferenciách

1. HARČÁR, J., 1995: Výmoľová erózia v SZ časti Nízkych Beskýd - vzťah k štruktúre a reliéfu. Zborník z vedeckej konferencie: Reliéf a interovaný výskum krajiny. Prešov, PdF UPJŠ, s. 19-31.
2. HARČÁR, J., 1997: Problémy morfoštruktúrnej analýzy Nízkych Beskýd. Krajina východného Slovenska v odborných a vedeckých prácach. Zborník z konferencie. Prešov, s. 105-114.
3. HARČÁR, J., 1993: Reliéf Nízkych Beskýd, povodie Tople. Problémy zostavovania geomorfologickej mapy, možnosti jej využitia a aplikácie. In: Zborník zo seminára "Geografia - aktivity človeka v krajine" PdF Prešov, UPJŠ v Košiciach. Prešov, s. 11-13

Správy o vyriešených vedeckovýskumných úlohách

1. HARČÁR, J., 1963: Predbežná správa o geologickom výskume kvartéru Hronskej pahorkatiny. List 1:50 000 Dvory n/Žitavou. In: Archív GÚDŠ, Bratislava.
2. HARČÁR, J., 1964: Geologický výskum kvartéru na liste 1:50 000 Veľké Lovce. Dielčia správa. In: Archív GÚDŠ, Bratislava.
3. HARČÁR, J., 1965: Geologický výskum kvartéru Hronskej pahorkatiny a Žitavskej pahorkatiny na liste 1:25 000 Vráble. In: Archív GÚDŠ, Bratislava.
4. HARČÁR, J., 1966: Základný geologický výskum kvartéru na liste Hronskej pahorkatiny a v údolí Žitavy. List 1:50 000. Vráble. In: Archív GÚDŠ, Bratislava.
5. HARČÁR, J., 1967: Geologický výskum kvartéru Hronskej pahorkatiny a údolia Žitavy. Dielčia záverečná správa. In: Archív GÚDŠ, Bratislava.
6. HARČÁR, J., 1969: Vysvetlivky kvartéru k základnej geologickej mape územia list 1:50 000 Dvory n/Žitavou. Dielčia záverečná správa. In: Archív GÚDŠ, Bratislava.
7. HARČÁR, J., 1971: Vysvetlivky kvartéru k základnej geologickej mape územia list 1:50 000 Vráble. Dielčia záverečná správa. In: Archív GÚDŠ, Bratislava.
8. HARČÁR, J., 1975: Geomorfologická analýza Nízkych Beskýd (povodie Tople). Dielčia záverečná správa. In: Archív Geografického ústavu SAV, Bratislava.
9. HARČÁR, J., 1977: Vysvetlivky kvartéru k základnej geologickej mape územia listu 1:25 000 Kolta. Dielčia záverečná správa. In: Archív GÚDŠ, Bratislava.
10. HARČÁR, J., 1978: Geomorfologická analýza Nízkych Beskýd v povodí Ondavy. Dielčia predbežná správa za roky 1976-1977. In: Pedagogická fakulta UPJŠ, Prešov.
11. HARČÁR, J., ŠIŠÁK, J. a kol. autorov., 1980: Fyzická geografia prešovského okresu. Dielčia predbežná správa za roky 1976-1977. In: Archív Geografického ústavu SAV, Bratislava.
12. HARČÁR, J., 1980: Geomorfologická analýza Nízkych Beskýd povodie Ondavy. Dielčia predbežná správa za roky 1976-1980. In: Archív Geografického ústavu SAV, Bratislava.
13. HARČÁR, J., PRIECHODSKÁ, Z., 1983: Vysvetlivky ku geologickým mapám 1:25 000 listy Šurany a Želiezovce. Čiastková záverečná správa za rok 1983. In: Archív GÚDŠ, Bratislava.
14. HARČÁR, J., 1985: Vyhodnotenie stability nivelačných bodov Košickej kotliny a priľahlých geomorfologických celkov - lokalita JE Kecerovce - z hľadiska vplyvu exogénnych procesov za rok 1985: Priebežná správa za rok 1985. In: Rukopis, Archív GÚ SAV, Bratislava.

15. **HARČÁR, J.,** PRIECHODSKÁ, Z., 1985: Geologická mapa SV časti Podunajskej nížiny a Vysvetlivky k mape. Čiastková záverečná správa za rok 1985. In: Rukopis, Archív GÚDŠ, Bratislava.
16. **HARČÁR, J.,** HREŠKO, J., LEHOTSKÝ, M., MICHALČÍK, N., TRÁVNIČEK, 1985: Krajinná štruktúra modelového územia JRD VOSR Kysta na VSN. Dielčia záverečná správa. In: Rukopis, Archív GÚ SAV Bratislava.
17. **HARČÁR, J.,** 1988: Abrázia po obvode vodnej nádrže Domaša. In: Rukopis, Hydroconsult, Košice.
18. **HARČÁR, J.,** 1988: Fluválne a výmoľová erózia v priestore II OHP vodnej nádrže Domaša. In: Rukopis, Hydroconsult, Košice.
19. **HARČÁR, J.,** 1989: Správa za geomorfologický inventarizačný výskum CHKO Východné Karpaty - ŠPR Stuzica. In: Rukopis, Správa CHKO Východné Karpaty, Humenné.
20. **POPAKOVÁ, D.,** DZUROVČIN, L., **HARČÁR, J.,** MICHALČÍK, V., 1990: Racionálne využívanie poľnohospodárskej krajiny JRD Sečovce. In: Záverečná správa, č. ul. II-7-1/05, archív GÚ SAV, Košice.
21. **HARČÁR, J.,** 1990: Zosuvné procesy v Novej Kelči v Nízkych Beskydách. Záverečná správa za rok 1986 - 1990. In: Rukopis, Archív GÚ SAV, Bratislava.
22. **HARČÁR, J.,** 1992: Geomorfologická regionalizácia okresu Prešov. In: Rukopis, Ekoland v.o.s. Prešov. 23 s.
23. **HARČÁR, J.,** 1992: Geomorfologická regionalizácia okresu Spišská Nová Ves. In: Rukopis, Ekoland v.o.s. Prešov. 13 s.

Kapitoly v odborných knihách vydané v domácich vydavateľstvách

1. **HARČÁR, J.,** KOŠŤÁLIK, J., RADAČ, J., REPČÁK, J., MULÍK, J., 1970: Bardejovské kúpele. In: Autostop, Košice, 85 s.

Odborné práce v ostatných domácich časopisoch

1. **HARČÁR, J.,** 1964: Správa o mapovaní kvartérnych usadenín na liste Dvory n/Žitavou a Gbelce. In: Správa o geol. výskumoch v roku 1960. Slovensko 2, Bratislava, s. 209-219
2. **HARČÁR, J.,** 1965: Správa o mapovaní kvartéru na liste Veľké Lovce. In: Zprávy o geol. výskumoch v roku 1964, Slovensko 2, Bratislava, s. 150-151
3. **HARČÁR, J.,** 1968: Minerálne pramene východného Slovenska In: Spravodaj Vo SGS, roč. VIII, Prešov s. 31-39
4. **KANDOVÁ, E., HARČÁR, J.,** 1969: Stručný prehľad fyzickogeografického výskumu Penín. In: Spravodaj Vo SZS, r. IX, Prešov, 7 s. 32-39
5. **HARČÁR, J.,** 1979: Význam štúdií zosuvov z hľadiska ochrany krajiny. In: Mladý prírodovedec, Roč. 21, čís. 3. Košice, s. 12-13
6. **HARČÁR, J.,** HOCHMUTH, Z., MICHAELI, E., NOVODOMEC, R., 1980: Fyzická geografia okresu Prešov. In: Zpravodaj Vo SGS XIX. Prešov, s. 12-44
7. **HOCHMUTH, Z., HARČÁR, J.,** MICHAELI, E., NOVODOMEC, R., ŠTECOVÁ, E., 1982: Geografia okresu Prešov. In: Spravodaj Východosl. odbočky SGS, Prešov.
8. **HARČÁR, J.,** 1983: Unikátne nálezy fosílnych vertebrát v Podunajskej nížine. In: Mladý prírodovedec, roč. 25, čís. 3. Časopis pre prírodovede činnosť v PS ZŠ a stredných školách Vsl. kraja, Košice, s. 13-15

9. **HARČÁR, J.**, 1990: Vzťah kruhovej (nelineárnej) štruktúry medzi Svidníkom a Stropkovom k reliéfu Nízkych Beskýd. In: Spravodaj Vo SGS r. XXVIII-XXIX. Prešov, s. 4-11.
10. **HARČÁR, J.**, **MATLOVIČ, R.**, 1995: Katedra geografie Pedagogickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Prešove. Geografia, III., 3, s. 100-101.
11. **HARČÁR, J.** 2001: V. zjazd poľských geomorfológov v Toruni. Geografia, roč. 9, čís. 2. Bratislava, s. 85-86.
12. **HARČÁR, J.**, **LACIKA, J.**, 2003: Transformation of the valley network in the area of the Žitava river basin. Geomorphologia Slovaca, roč. 3, čís. 1. Asociácia slovenských geomorfológov pri SAV Bratislava, s. 106-109.

Odborné práce v neregistrovaných zborníkoch z domácich podujatí resp. v domácich zborníkoch

1. **HARČÁR, J.**, **NOVODOMEČ, R.**, 1982: Geomorfológia okresu Prešov. In: Zborník referátov na VIII. zjazde SGS, Prešov.
2. **HARČÁR, J.**, **MIHÁLY, M.**, 1982: Exkurzný sprievodca Nízke Beskydy - Východoslovenská nížina. In: VIII. zjazd SGS, Prešov, s. 1-22.
3. **HARČÁR, J.**, 1982: Zosuny v Nízkych Beskydách, ich vzťah ku geologickej stavbe a morfológii (povodie Tople a Ondavy). In: Zborník referátov na VIII. zjazde SGS, Prešov.
4. **HARČÁR, J.**, 1986: Model funkčnej organizácie krajiny na príklade JRD Kysta. In: LEHOTSKÝ a kol. Referát na sympóziu: „Ekologická optim.využívania VSN“. Zemplínska Širava. Zborník referátov. Vydal ÚEBE Bratislava, s. 23-29

Redakčné a zostavovateľské práce (bibliografie, časopisy, katalógy, slovníky, zborníky...)

1. **HARČÁR, J.**, **Nižnanský, B.**, 1997: Eds. Krajina východného Slovenska v odborných a vedeckých prácach. Zborník z vedeckej konferencie v Prešove. Prešov, 358 s.